

رویکردهای مهم از سرگیری روابط دیپلماتیک

مریم خالقی نژاد

استاد دانشگاه

با گذشت هفت سال از روابط سرد ایران و عربستان در ماه‌ها و روزهای گذشته شاهد اتفاقات بسیار مناسبی در این روابط بودیم. تمایلی هر دو کشور برای از سرگیری روابط در هر میزانی که باشد حتما اثرات خود را در منطقه خواهد گذاشت. در پیرامون این تصمیم مهم و سرنوشت‌ساز دو قدرت مهم منطقه‌ای چند رویکرد و چشم‌انداز بسیار مهم قابل درک است که در ادامه بیان می‌شود؛ اولین رویکرد را باید در درک ایران از شرایط منطقه و بین‌المللی و همچنین تدابیر داخلی برای از سرگیری روابط بیان کرد. در دولت کنونی از ابتدای روی کار آمدن در سیاست خارجی درک مناسبی از لزوم روابط ایران با کشورهای منطقه همانند دولت‌های گذشته وجود داشته است. بارها رئیس‌جمهوری تاکید بر روابط منطقه‌ای و تقویت دیپلماسی منطقه‌ای، ایجاد روابط دیپلماتیک با شرق را بیان کرده‌اند. این نگرش و خط مشی به دلیل درک شرایط کنونی منطقه و بین‌الملل است. به همین دلیل است که استفاده از فرصت‌ها بر حسب منافع جمهوری اسلامی ایران را شاهد هستیم. اکنون تمرکز قدرت‌های مختلف در جهان برای جبران برخی بحران‌های ناشی از درگیری‌های مناطق دیگر مانند اوکراین بر منطقه خاورمیانه است. یکی از نیات ایران بر تاکید بر روابط با دولت‌های منطقه‌ای بی‌اثر کردن تحریم‌ها از طریق روابط منطقه‌ای است همان‌طور که وزیر امور خارجه بیان کرده‌اند در دولت دکتر رئیسی در دو مسیر در تلاش برای بی‌اثر کردن تحریم‌ها و همچنین تلاش برای لغو تحریم‌ها در دستگاه دیپلماسی هستیم، بنابراین دکترین سیاست خارجی منتخب در حال حاضر برای منطقه سیاست خارجی متوازن است که اولویت نگاه به همسایگان در دستور کار است. در سال گذشته در اواسط سال ۱۴۰۱ روابط امارات و کویت با ایران به سطح سفیر از یافت و در روزهای گذشته نیز شاهد بازگشت ایران و عربستان به روابط طبیعی و اعلام روابط طبیعی دو کشور هستیم. بنابراین قدم‌های خوبی در این مسیر بر داشته شده و اقدامات مناسبی صورت گرفته است. نکته مهم آنکه دولت ایران همیشه با تدابیر بسیار قوی روابط دیپلماتیک خودش را با کشورهاییک که سال‌های طولانی دارای روابط سرد بوده، برقرار می‌کند و در خصوص عربستان هم همین‌طور است. رویکرد دوم در نگاه عربستان و تصمیم‌برای از سرگیری روابط است. عربستان اولا سال‌های زیادی است که با ایران به عنوان قدرت مهم منطقه دارای روابط سرد است و در جبهه مقابل ایران در منطقه سیاست‌گذاری کرده که اولین علت نتایج این هفت سال عضویت در سیاست‌گذاری مقابل با ایران است. در این سال‌ها و اتفاقات اخیر، دولت عربستان دریافته که تضاد بین ابرقدرت‌های منطقه ضرها و موانعی که برای منافع آن دارد بیش از دستاورد‌هایش است و خیلی مواقع عربستان به دلیل تحت تاثیر برخی کشورهای مخالف ایران صرفا به خاطر همکاری با آن کشورها به مخالفت با ایران مجبور و متضرر شده است. بعد از گذشت سال‌ها عربستان دریافته که کشورهای منظور تلاش بر تسلط و ترسیم خط‌مشی برای سیاست خارجی عربستان را دارند به عبارتی ادامه این مسیر به گرفتار شدن عربستان در تحت الامر بودن برای قدرت‌های خارجی منجر شده و در آینده به سختی می‌توان از جبهه آنها خارج شد، چراکه معادلات جهانی در حال تغییر است و کنار گذشتن واگرایی منطقه‌ای و ایجاد روابط دیپلماسی منافع ملی و منطقه‌ای و جهانی را بهتر برای عربستان ایجاد می‌کند. رویکرد سوم و شاید مهم‌ترین رویکرد برای منطقه تاثیر این روابط دیپلماتیک برای منطقه و تقویت بیشتر روابط بر مبنای دیپلماسی در منطقه است. مهم‌ترین تاثیر روابط ایران – عربستان که هر دو کشور هم از آن آگاه هستند تاثیر بر قدرت منطقه‌ای است، چراکه اولا به‌خاطر اینکه ایران و عربستان دو قدرت صد‌رئشین منطقه هستند. ثانیاً ایران و عربستان توانایی همراه کردن کشورهای متحد خود را در منطقه دارند. ثالثاً موقعیت ژئوپلیتیک و دسترسی منابع در خاورمیانه بر اهمیت این منطقه همیشه تاثیر داشته است و این روابط و همکاری در صورت رخ دادن باعث تسلط بر منطقه منابع و مدیریت منابع منطقه‌ای خواهد شد. حالا که ایران و عربستان از در توافق و دیپلماسی حتی تا بازگشایی مجدد سفارت‌خانه‌ها و کنسولگری‌ها پیش رفتند بی‌تردید قطب‌بندی منطقه سخت‌تر شده است و نامحتمل. چشم‌انداز آینده و برخی نتایج این روابط است.

خبر

گزارشگران فساد به صورت ناشناس گزارش‌شگری کنند

با تصویب نمایندگان مجلس شورای اسلامی، گزارشگران فساد می‌توانند بدون ارائه اطلاعات هویتی و تحت عنوان ناشناس اقدام به گزارش کنند. نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی دیروز (یکشنبه) مجلس، گزارش کمیسیون قضایی در مورد طرح حمایت مالی از افشاگران فساد را بررسی کرده و مواد ۱۶ و ۱۷ این طرح را به تصویب رساندند. بر اساس ماده ۱۶ این طرح، در صورت وجود حقوقی برای گزارشگر در سایر قوانین که در این قانون پیش‌بینی نشده است، وی می‌تواند از حقوق مذکور در آن قوانین نیز استفاده نماید. مشروط بر آنکه مطابق قوانین شرایط برخورداری از آنها را داشته باشد. بر اساس ماده ۱۷ این طرح، گزارشگر می‌تواند بدون ارائه اطلاعات هویتی و تحت عنوان ناشناس اقدام به گزارشگری موضوع این قانون نماید. اما هرگاه گزارشگر در گزارش اعلامی در مرجع پذیرنده هویت خود را اعلام نماید یا به هر نحوی هویت وی برای مرجع پذیرنده کشف گردد، مرجع پذیرنده و مراجع رسیدگی‌کننده مجاز به افشای اطلاعات گزارشگر بدون اخذ رضایت قبلی وی نیستند. در صورت حضور گزارشگر با رضایت قبلی، صریح و موردی به عنوان شاهد یا مطلع نیز مقام تحقیق از گزارشگر جداگانه و بدون حضور متهم تحقیق می‌کند. مواجهه گزارشگر با متهم تنها در صورت رضایت قبلی، صریح و موردی او امکانپذیر است.

دکتر مصطفی اقلیمادر گفت وگوبا «آرمان ملی»:

برخی آگاهانه و برخی

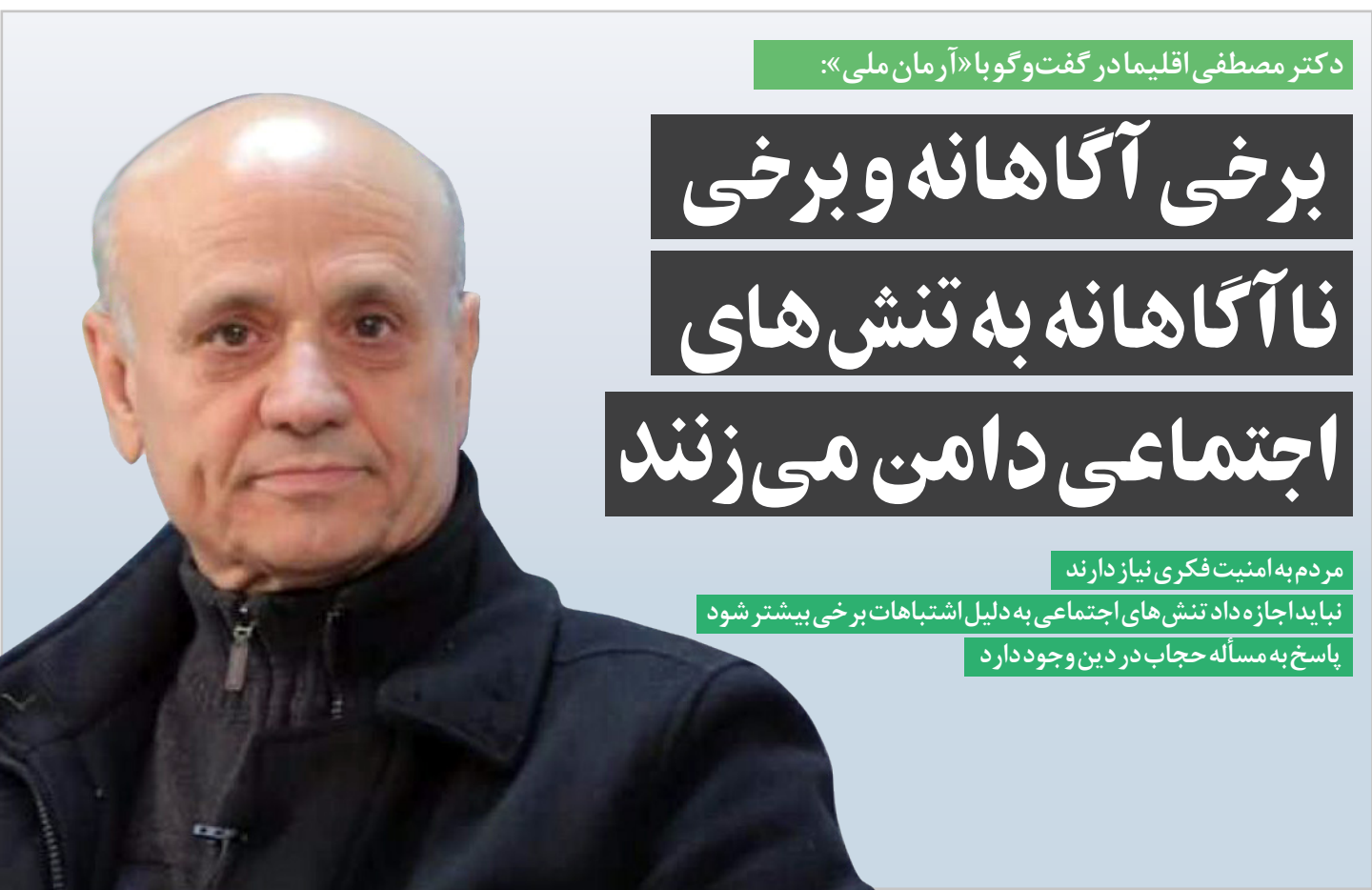
ناآگاهانه به تنش‌های

اجتماعی دامن می‌زنند

مردم به امنیت فکری نیاز دارند

نباید اجازه داد تنش‌های اجتماعی به دلیل اشتباهات برخی بیشتر شود

پاسخ به مسأله حجاب در دین وجود دارد

آرمان ملی– احسان انصاری: در هفته‌های اخیر اتفاقات متعددی در زمینه حجاب رخ داده‌است. این در حالی است که جامعه ایران به دلیل چالش‌های اقتصادی و بین‌المللی بیش از همیشه به کاهش تنش‌های اجتماعی نیاز دارد. با این وجود رویکرد برخی به شکلی است به جای اینکه تنش‌های اجتماعی را کاهش بدهد بیشتر سبب افزایش آن می‌شوند. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی ریشه‌ها و پیامدهای این موضوع با دکتر مصطفی اقلیما، جامعه‌شناس و رئیس انجمن علمی مددکاری اجتماعی گفت‌وگو کرده‌است. اقلیما معتقد است: «گویی حجاب در جامعه به یک موضوعی برای لج‌بازی برخی تبدیل شده‌است. این در حالی است که حجاب در اسلام وجود دارد و محاسن زیادی نیز دارد. با این وجود به دلیل رفتار برخی که از رویکرد صحیحی در برخورد با این مسأله استفاده نمی‌کنند جامعه نسبت به این موضوع حساس شده و به همین دلیل شاهد مناقشه بر سر حجاب هستیم. مشکل اصلی از آموزه‌های دینی نیست بلکه مشکل رفتاری که برخی با حجاب می‌کنند و با رفتار و گفتار نسنجیده خود به شکلی رفتار می‌کنند که زنان جامعه را نسبت به این موضوع حساس کرده‌اند.» در ادامه حاصل این گفت‌وگورا می‌خوانید.

◀ **مسأله حجاب همچنان در جامعه مطرح است و قرائت‌های مختلفی از نوع حجاب در جامعه وجود دارد. چرا جامعه هنوز نتوانسته برای این موضوع یک راهکار عملی و منطقی پیدا کند؟**

برای روشن شدن ابعاد این موضوع که در شرایط کنونی به موضوع مهمی در جامعه تبدیل شده باید به دین رجوع کنیم. به هر حال حجاب یک موضوع دینی است و به همین دلیل دین نیز راه حل آن را مشخص کرده‌است. در دین اسلام همه چیز با محبت، راهنمایی و آموزش انجام می‌شود. حتی انتخاب دین و اینکه انسان به کدام دین گرایش داشته باشند نیز اختیاری است و کسی نمی‌تواند آن را به دیگری تحمیل کند. اگر به زنان بی حجاب خدمات اجتماعی نیز ارائه نشود این وضعیت تنها در اماکن رسمی و اداری است و به محض اینکه از این محیط دور شدند رویکرد دیگری در پیش می‌گیرند. به عنوان مثال اگر زنان را مجبور کنیم که در فرودگاه‌ها حجاب داشته باشند به محض اینکه از فرودگاه خارج شدند به شکل دیگری رفتار می‌کنند. این رویه به معنای پاک کردن صورت مسأله است و مشکل را به صورت ریشه‌ای حل نمی‌کند. نباید انرژی و هزینه‌های اجتماعی را صرف پاک کردن صورت مسأله کنیم. متأسفانه عده‌ای دین را در حجاب خلاصه کرده و به نوع تفکر، رفتار، اخلاق و... بی‌توجه هستند. این در حالی است که نوع نگاه به زندگی، رفتار و اخلاق زنان جامعه در اولویت قرار دارد و باید به این موضوع توجه بیشتری صورت بگیرد. کسی که به بهانه بی‌حجابی روی سر زنان ماست می‌پاشد درک صحیحی از اسلام ندارد. ▶ **آیا جامعه ایران با توجه به مشکلات اقتصادی و همچنین چالش‌های بین‌المللی که با آن مواجه است از این ظرفیت محمل مناقشه مورد توجه قرار بگیرد؟**

گویی مسأله حجاب در جامعه به یک موضوعی برای لج‌بازی برخی‌ها تبدیل شده‌است. این در حالی است که حجاب در اسلام وجود دارد و محاسن

زیادی نیز دارد. با این وجود به دلیل رفتار برخی که از رویکرد صحیحی در برخورد با این مسأله استفاده نمی‌کنند جامعه نسبت به این موضوع حساس شده و به همین دلیل شاهد بحث‌هایی بر سر حجاب هستیم. مشکل اصلی از آموزه‌های دینی نیست بلکه مشکل رفتاری است که برخی با رفتار و گفتار نسنجیده خود به شکلی رفتار می‌کنند که زنان جامعه را نسبت به این موضوع حساس کرده‌اند. در نتیجه نوعی لج‌بازی در این زمینه به وجود آمده که به سود هیچ‌کس نیست. نکته دیگر اینکه در ۴ دهه گذشته در مدارس و مراکز آموزشی آنچه لازم بوده درباره مسأله حجاب گفته شده است. اگر امروز برخی به شکل دیگری رفتار می‌کنند به دلیل اشکال و ضعفی بوده که در آموزش وجود داشته است. اگر آموزش مسائل دینی به خوبی صورت می‌گرفت امروز با چنین چالش‌هایی در جامعه مواجه نبودیم. به همین دلیل اگر به صورت ریشه‌ای به موضوع نگاه کنیم

باید بخشی از مشکل را به شیوه‌های آموزشی در این زمینه ارتباط داد. در اسلام احترام متقابل و برخورد انسانی با هم نوع در اولویت قرار دارد و دین اسلام دین محبت و مهربانی است. در چنین شرایطی سوال این است که چرا برخی بر خلاف این عمل می‌کنند؟ ▶ **تحلیل جامعه‌شناختی شما از زنانی که به شکل دیگری نسبت به حجاب مورد نظر افراد تندرو رفتار می‌کنند چیست؟**

در مرحله نخست ما باید این نکته را بپذیریم که دیدگاه‌های افراد مختلف نسبت به یک مسأله متفاوت است و هر کسی به شکل دیگری نسبت به یک موضوع رفتار می‌کند. من فکر می‌کنم اگر این نکته کلیدی را بپذیریم بخش بیشتری از موضوع حل می‌شود و دیگر نیاز به دادن هزینه‌های اجتماعی بیشتر نیست. در مورد حجاب نیز همین مسأله وجود دارد

و این احتمال وجود دارد که زنان جامعه دیدگاه‌های مختلفی درباره نحوه پوشش خود داشته باشند. البته این دیدگاه‌ها در نهایت باید در چارچوب شرع و قانون جامعه باشد. به نظر می‌رسد برخی این مسأله را درک نمی‌کنند و به همین دلیل به شکلی رفتار می‌کنند که باید با همه به یک شکل رفتار کرد. در چنین شرایطی است که برخی بر سر یک موضوع دچار لج‌بازی می‌شوند که در نهایت به ضرر همه تمام خواهد شد. دین اسلام نیز برای اختلاف سلیقه احترام قائل شده‌است. در زمان صدر اسلام برخی قصد داشتند یک نفر را سنگسار کنند. پیامبر اسلام (ص) با مشاهده این وضعیت از آنها سوال کرد آیا در بین شما کسی نیست که تاکنون تخلف و اشتباهی نکرده باشد که شما تصمیم گرفته‌اید به خاطر اشتباه این فرد آن را سنگسار کنید؟ بدون تردید همه افراد جامعه در زندگی با اشتباهاتی

درهاند. با این وجود نوع رفتاری که با اشتباهات آنها صورت می‌گیرد در اصلاح یا ادامه روند اشتباه تعیین‌کننده‌است. اینکه با فردی که اشتباه می‌کند برخورد سلبی صورت بگیرد یا اینکه آن را در مسیر اصلاح قرار بدهیم حائز اهمیت است. جامعه ما باید به سمتی حرکت کند که به جای اینکه با دیگران برخورد سلبی صورت بگیرد برخورد موثر و محترمانه صورت بگیرد تا شخص به اشتباه خود پی ببرد. این در حالی است که برخی چنین رفتار نمی‌کنند. ▶ **با توجه به شرایط موجود ادامه این روند چه پیامدهایی برای جامعه خواهد داشت؟**

موضوع از دو حالت خارج نیست. افرادی که در این زمینه اقدام می‌کنند ناآگاه هستند که خطرناک است و یا اینکه به صورت آگاهانه چنین رفتارهایی را انجام می‌دهند که در چنین شرایطی نیز باید منتظر پیامدهای ناخوشایند اجتماعی آن باشیم. من متعقدم ما

اعتماد و سرمایه اجتماعی یکی از مفاهیمی است که در توسعه و ثبات اجتماعی هر جامعه نقش مهمی دارد. اهمیت سرمایه اجتماعی به میزان است که از آن به عنوان ثروت نامرئی یک کشور نام برده می‌شود. کشور نام برده می‌شود. هنگامی که در یک جامعه سرمایه اجتماعی کاهش پیدای کند مشارکت‌های سیاسی و اجتماعی نیز کاهش پیدا می‌کند

با هر دو نوع گروه مواجه هستیم. برخی آگاهانه چنین رویکردی را دنبال می‌کنند که هدف آنها ضربه به کشور است و برخی نیز ناآگاهانه در چنین مسیری حرکت می‌کنند که آن نیز خطرناک است. ما برای این ناآگاهی‌ها هزینه‌های زیادی پرداخت کرده‌ایم. در شرایط کنونی جامعه ایران با تورم و گرانی مواجه است و بخش‌های مهمی از جامعه با چالش‌های اقتصادی آن هم به صورت جدی مواجه هستند. از سوی دیگر در ماه‌های اخیر نیز شاهد تنش‌های اجتماعی در کشور بوده‌ایم. اگر به این نشانه‌ها توجه کنیم متوجه می‌شویم که برخی باید در رویکرد خود تجدید

نظر کنند و به دلیل منافع ملی به شکلی رفتار کنند که تنش‌های اجتماعی فروکش کند. در شرایط کنونی جوانان با بحران بیکاری مواجه هستند. این وضعیت درباره زنان جامعه نیز وجود دارد و زنان با مشکلات جدی در نظر اقتصادی، شغلی و عاطفی مواجه هستند. در زمینه عدالت اجتماعی نیز وضعیت نسبت به گذشته مناسب نیست و شکاف طبقاتی شکل جدی‌تری به خود می‌گیرد. اعتماد اجتماعی یک روزه از بین نمی‌رود و یک روزه هم به دست نمی‌آید. اعتماد اجتماعی در سال‌های گذشته آسیب‌دیده و اگر قرار است ترمیم‌شود باید سال‌ها بگذرد.

◀ **چگونه می‌توان اعتماد و سرمایه اجتماعی را در بین گروه‌های مختلف اجتماعی افزایش داد؟**

اعتماد و سرمایه اجتماعی یکی از مفاهیمی است که در توسعه و ثبات اجتماعی هر جامعه نقش مهمی دارد. اهمیت سرمایه اجتماعی به میزان است که از آن به عنوان ثروت نامرئی یک کشور نام برده می‌شود. هنگامی که در یک جامعه سرمایه اجتماعی کاهش پیدا می‌کند مشارکت‌های سیاسی و اجتماعی نیز کاهش پیدا می‌کند. از سوی دیگر بی‌اعتمادی، ناامیدی، یأس و احساس محرومیت نیز در جامعه افزایش پیدا می‌کند. واقعیت این است که دولت تاکنون برای افزایش سرمایه اجتماعی کاری انجام نداده است. شرایط زندگی خانواده‌ها به شکلی رقم خورده که دیگر فرزندان نیز به پدر و مادر خود اطمینان ندارند. از سوی دیگر سطح اعتماد اجتماعی نیز در بین مردم کاهش پیدا کرده است. آیا امروز می‌توان عنوان کرد که مردم به عملکرد فلان مدیر اعتماد دارند. در کشوری که مردم آن با تورم ۵۰ درصدی مواجه هستند قدرت خرید مردم روزه به روز کاهش پیدا می‌کند. واقعیت این است که در شرایط کنونی برخی از مدیرانی که به کار گرفته شده‌اند مفهوم توسعه اجتماعی را درک نمی‌کنند و این مفهوم در بین بازی‌های سیاسی آنها گنم شده‌است. امروز سخنانی که از زبان برخی نمایندگان مجلس گفته می‌شود برخلاف خواست مردم است. در یک سال گذشته نمایندگان قوانینی را تصویب کرده‌اند که در زندگی مردم تأثیر نداشته است. در شرایط کنونی مردم نیاز به امنیت فکری دارند. این در حالی است که برخی به جای اینکه به مردم امنیت فکری بدهند با رفتاری که می‌کنند امنیت فکری مردم را خدشدار می‌کنند.

◀ **جمع‌شید عدالتیان:**

تحریم‌ها بر نتیجه‌بخشی دیپلماسی اقتصادی اثر می‌گذارد

کنترل تورم را برطرف کنیم. عدالتیان تاکید کرد: در مجموع حل مشکلات اقتصادی کشور باید از دو مسیر دنبال شود، یک مسیر رسیدگی به علل داخلی هستند که کاملاً در اختیار و کنترل خودمان است و دوم، مسیر دیپلماسی اقتصادی است که تا آنجا که امکان دارد باید تلاش کرد که عوامل تهدیدزا را کاهش پیدا کنند تا از قبل این اتفاق فرصت‌هایی در حوزه اقتصادی ایجاد شود.

امکان مذاکره در حوزه روابط اقتصادی نیز وجود خواهد داشت ولی به نتیجه رسیدن مذاکرات اقتصادی مولفه‌های خاص خود را می‌طلبد. وی با اشاره به مشکلات اقتصادی کشور افزود: برخلاف دیپلماسی اقتصادی، یکسری مولفه‌های مهم چون نقدینگی، کسری بودجه، مشکلات ساختاری و مدیریتی اقتصاد در اختیار خود ماست و می‌توانیم روی آنها کار و موانع موجود در مسیر

نگره

بازار نفت در تسخیر نرخ‌های تخفیفی

موضوع تخفیف‌های نفتی ایران به چینی‌ها موضوع جدیدی نیست اما گزارش تازه بلومبرگ بار دیگر این موضوع چند بار تکرار شده را به صدر اخبار حوزه انرژی در ایران و البته روابط خارجی کشور کشانده است؛ مساله‌ای که حالا مدت‌هاست بخشی از رقابت پنهان در لایه‌های زیرین تجارت در حوزه انرژی بین ایران و روسیه است.

◀ **تاخت و تاز خریداران نفت تخفیف‌دار ایران**

پالایشگاه‌های خصوصی چین حالا بیش از آنکه مشتری نفت روسیه باشند، به خریداران نفت تخفیف‌دار ایران تبدیل شده‌اند و البته بلومبرگ عامل آن را ارزان بودن نفت ایران نسبت به روسیه می‌داند. این رسانه در همین باره می‌نویسد: رقابت برای خرید نفت روسیه از سوی پالایشگاه‌های بزرگ دولتی چین و خریداران هندی باعث شده که بشکه‌های نفت مسکو نسبتاً گران‌تر از نفت ایران شود. یک شرکت اطلاعاتی و ردیابی نفتکش‌ها، به بلومبرگ گفته که تخمین زده می‌شود پالایشگاه‌های خصوصی چین که به مارس ۸۰۰ هزار بشکه در روز نفت خام و میعانات گازی از ایران وارد کرده‌اند که ۲۰ درصد نسبت به فوریه افزایش داشته‌است. حال باید توجه کرد که با رقم بیش‌فروش قیمت نفت برنت برای ماه مه، که حدود ۵۰ دلار بود، ایران ۱۵ درصد تخفیف برای نفت خود به چینی‌ها در نظر گرفته است و در این شرایط اگر ایران بتواند در ماه آینده، روزانه یک میلیون بشکه نفت به شرکت‌های خصوصی چینی بفروشد، بدون محاسبه هزینه‌های دور زدن تحریم‌ها و فقط با توجه به تخفیف‌های ارائه داده شده، بیش از ۳۷۰ میلیون دلار دچار زیان خواهد شد.

◀ **درآمد ۷.۱۴ میلیارد دلاری ایران از فروش نفت به چین**

کما اینکه بر مبنای همین گزارش در ۳ ماهه اول سال ۲۰۲۲، ایران روزانه به‌طور میانگین ۸۲۹ هزار و ۲۴۰ بشکه نفت به چین صادر کرده است که با این حساب می‌توان برآورد کرد که صادرات نفت ایران در سال ۲۰۲۲ تا پایان ماه مارس ۷۴ میلیون و ۶۳۳ هزار بشکه بوده است. همچنین صادرات ایران به چین در سال ۲۰۲۱ میلادی بیش از ۴۳ میلیون بشکه بوده است؛ بنابراین حدود ۲۱ درصد از صادرات نفت ایران به چین از ابتدای سال ۲۰۲۱ تاکنون در ۳ ماهه ابتدایی سال ۲۰۲۲ انجام شده‌است. افزایش صادرات نفت ایران به چین در این مدت در حالی اتفاق افتاده که حالا مشخص شده، رشد صادرات نفت ایران به چین ناشی از ارزان‌فروشی ایران بوده و تخفیف‌ها دلیل اقبال چین برای خریدنفت ایران در شرایط تحریم است. تگاهی به آمارهای اوپک نشان می‌دهد که قیمت میانگین نفت ایران در سال ۲۰۲۱ میلادی حدود ۶۰ دلار در هر بشکه بوده و این رقم در ۳ ماهه اول سال ۲۰۲۲ حدود ۹۷.۵ دلار در برآورد می‌شود. با توجه به افزایش قیمت نفت در سال جاری میلادی و میزان صادرات نفت ایران به چین، درآمد ایران از صادرات نفت به کشورهای زرد، بیش از ۳.۷ میلیارد دلار است؛ بنابراین می‌توان این‌طور ارزیابی کرد که ایران در سال گذشته میلادی از صادرات نفت خود به چین در مجموع حدود ۷.۱۴ میلیارد دلار درآمد به دست آورده و با توجه به صادرات ۲۴۳ میلیون بشکه‌ای، کاهش فروش هر بشکه نفت ایران به چین ۵.۸۴ دلار برآورد می‌شود، اما در این میان باید توجه کرد که بخش اعظم نفت ایران توسط پالایشگاه‌های کوچک چینی مستقر در استان شان‌دونگ و از طریق واسطه‌ها و تحت عنوان نفت مالزی خرید می‌شود.

◀ **رکورد فروش**

این در حالی است که از سوی دیگر داده‌های شرکت اطلاعات کالا، کیپلر، نشان می‌دهد ایران در ماه فوریه رکورد روزانه صادرات نفت به چین از سال ۲۰۱۷ را زده و ۲.۱ میلیون بشکه نفت تحویل پالایشگاه‌های چینی داده و بر اساس همین گزارش تی‌یات‌ها با ظرفیت پالایش روزانه ۷.۳ میلیون بشکه، عمدتاً مالیل به خریدنفت ازآن کشورهای تحریمی مانند ایران و ونزوئلا هستند و این دو کشور برای حفظ بازار خود رقیبی چون روسیه را پیش روی خود دارند و در شرایطی که روسیه چندین برابر ایران نفت تولید می‌کند، در مجموع مهم بیشتری هم از بازار نفت چین، در عنوان بزرگ‌ترین خریدار نفت جهان دارد. در همین حال باید توجه کرد که بر اساس داده‌های گمرک چین در ماه گذشته، روسیه بزرگ‌ترین تامین‌کننده نفت خام به چین در ماه‌های ژانویه و فوریه بود و از عربستان سعودی که سال گذشته اولین تامین‌کننده نفت به چین بود، پیشی گرفته است، اما در همین حال مساله‌ای که در فروش نفت ایران باید مورد توجه قرار بگیرد این است که جنگ روسیه و اوکراین و تحریم‌های اقتصادی علیه حوزه انرژی و نفت و گاز روسیه هر چند از عوامل اصلی در دادن تخفیف برای ایران است، اما این تنها عامل و یا حتی عامل اصلی در این وضعیت نیست بلکه عوامل اصلی را همچنان باید فشار و شدت گرفتن تحریم‌های علیه ایران و به خصوص پس از دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ در آمریکا دانست.